

MILIEU- EN NATUURVERENIGINGEN
VOOR DUURZAAM LOKAAL MILIEUBELEID

tandem mail

Tandem is een initiatief van BBL, CVN, Ecolife, Natuurpunt, Velt, VIBE, WWF, YBV en Dialoog

[Editie op de site](#) | [Schrijf uit](#) | [Contacteer ons](#) | [Tandemweb.be](#)

Januari 2008 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

INHOUD:

[Nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor gemeenten](#)

[Laatste oproep om het licht uit te doen](#)

[Project in de kijker](#)

[Nieuws van het Lokaal Kyotofront](#)

[Ecodriving kun je leren!](#)

[Producttest.be](#)

[Vorming 'Hoe gids ik een klimaatwandeling'](#)

[Milieubarometer vrij voor alle gemeenten](#)

[Neerpelt tweede Limburgse zonneklopper](#)

[Nieuws van SLA 21](#)

[Kalender](#)

▲ Nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor gemeenten

De **nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse gewest en de gemeenten** is definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering. Dat betekent onder meer dat Tandem ook de volgende drie jaar het enige adres is voor jouw projectbegeleidingen. Dat betekent ook dat de komende drie jaar er nog een hoop

Tandemmails in je mailbox zullen belanden met info, tips en goede praktijkvoorbeelden omtrent duurzaam lokaal milieubeleid.

Inclusief het instrumentarium telt de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten tien thema's die de clusters van de samenwerkingsovereenkomst 2005-2007 vervangen. Bodem, afval en milieuverantwoord productgebruik zijn nu volwaardige thema's geworden. Het thema duurzame ontwikkeling is nieuw. Elk thema heeft een verplicht basisniveau, een facultatief onderscheidingsniveau en een facultatief projectniveau. De gemeente kan de verplichtingen van elk van die niveaus aanvullen met projecten.

Op de valreep zijn nog enkele suggesties vanuit de gewestelijke Minaraad opgenomen. Toch blijft het gevoel dat gemeenten die reeds grote inspanningen leveren rond milieu, natuur en duurzame ontwikkeling onvoldoende gestimuleerd worden in het onderscheidingsniveau. Een voorstel tot een meer getrappt systeem op onderscheidingsniveau of een eventuele bonus voor gemeenten die een voortrekkersrol op zich nemen, is helaas niet weerhouden. Dit kan echter alsnog rechtgetrokken worden door **het indienen van kwaliteitsvolle, en bij voorkeur themaoverschrijdende en participatieve projecten**. Het is aan de milieuraadsleden om hun gemeentes suggesties te doen voor zinvolle natuur- en milieuprojecten. Tandem staat hierbij graag in voor de begeleiding.

Goed om weten: van 19 tot 25 februari is Tandem prominent aanwezig op de voorstellingsronde LNE over de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst.

Meer info: [Tandemweb](http://www.tandemweb.be)

▲ **Laatste oproep om het licht uit te doen**

Op zaterdag 15 maart 2008 vindt de **13e Nacht van de Duisternis** plaats. Voor een gemeente is dit de ideale gelegenheid om te tonen dat het menens is met lichthinderbestrijding door zoveel mogelijk openbare verlichting te doven. Ook voor de plaatselijke milieuvereniging of sterrenkundevereniging is dit het moment om allerlei activiteiten te organiseren rond duisternis, sterrenkijken, lichthinder...

Gemeenten die het licht willen doven kunnen zich nog inschrijven tot **29 februari**.

Verenigingen die activiteiten organiseren moeten zich reppen, zij hebben nog tijd tot **31 januari**. Doen!

Schrijf je in: www.nachtvandeduisternis.be.

▲ **Project in de kijker** **Litenatuurtjespad Zwevegem**

Litenatuurtjes zijn **korte poëtische teksten over de natuur**. Ze zijn

eenvoudig, vaak humoristisch en filosofisch. De Zuid-West-Vlaamse Natuur- en Milieukoepel vzw nam het initiatief om een aantal van de kortgedichten van Geert De Kockere op panelen te plaatsen, met de bedoeling ze tijdelijk ter lezing in de natuur te brengen. **Het doel was een hogere waardering voor natuur en landschap in Zuid-West-Vlaanderen.** Vzw Constructief maakte de staanders. De tentoonstelling startte in Gullegem, om daarna via Tiegem en Kortrijk in Zwevegem te belanden.

Het Litenatuurtjespad in Zwevegem loopt door en langs natuurgebieden die Natuurpunt beheert: De Oude spoorweg, de Vaarttaluds en gedeeltelijk het Orveytbos. Op de opening was er buitengewoon veel volk. Leerlingen van de plaatselijke Academie voor Woord en Muziek droegen gedichtjes voor en beeldden ze uit. Na het inwandelen verzorgde de gemeente een receptie.

Meer Litenatuurtjes? www.litenatuurtjes.net

▲ Nieuws van het Lokaal Kyotofront

De Vlaamse overheid gaat voor 100% groene stroom

De nieuwe beleidsbrief energie 2007-2008 van Vlaams minister van energie Hilde Crevits meldt op pagina 31: “Inmiddels heeft de Vlaamse overheid een overeenkomst afgesloten voor de levering van elektriciteit die voor 100% afkomstig is van hernieuwbare energiebronnen.” Daarmee sluit de Vlaamse overheid zich aan bij de provincie Oost-Vlaanderen en de **stad Gent** die eerder al ging voor 100 % groene stroom. Hiermee zal de stad haar **uitstoot met ongeveer 40% verminderen**. De stad voldoet daarmee ruim aan de 7,5% besparingsdoelstelling die is opgenomen in de **Lokale Kyotoprotocols**. Inmiddels hebben 44 Vlaamse gemeenten zich geëngageerd om tegen 2012 hun uitstoot binnen hun eigen diensten te verminderen en doelgroepen op hun grondgebied te stimuleren om dat ook te doen.

In Vlaanderen werden de Kyotodoelstellingen en zeker verdergaande reducties van de uitstoot tot voor kort als bijna onhaalbaar voorgesteld. **Stad, provincie en Vlaamse overheid tonen nu aan dat het verminderen van de uitstoot veel makkelijker haalbaar is dan vermoed.** Ze zetten er een mooie stap mee in de richting van de reducties van 80% en meer die nodig zullen zijn om de menselijke bijdrage aan de klimaatopwarming te verminderen.

Nog mooier is dat de omschakeling **nauwelijks extra kosten** met zich meebrengt. De meerkost voor de productie van groene stroom wordt, voor zover die er nog is, zowel in Vlaanderen als daarbuiten, gecompenseerd door investerings- en productiesteun. In principe is het voor lokale overheden, net als voor particulieren, mogelijk om groene stroom aan te kopen aan dezelfde prijs of zelfs goedkoper dan grijze. Voorlopig zien we nog een beperkte meerkost van maximaal 1%. Een meerkost die zonder problemen gecompenseerd kan worden door een vermindering van het verbruik.

Meer info: [Beleidsbrief Crevits](#) en [Lokaal Kyotoprotocol](#)

▲ Ecodriving kun je leren!

Steeds meer steden en gemeentes ontdekken de voordelen van **het aanleren van Ecodriving via simulatoren**. Na de gemeente Duffel gaan zowel de stad Hasselt als de stad Kortrijk een reeks sessies organiseren om het eigen personeel op te leiden. Dit resulteert in financiële besparingen en zuiniger en veiliger rijgedrag.

Op de stand van de Vlaamse Gemeenschap (paleis 1) kunnen bezoekers van het autosalon de principes van Ecodriving onder de knie krijgen op de Rijsimulatoren van Ecolife.

Meer info: [Ecolife](#)

▲ Producttest.be

De keuze maken voor een milieuverantwoord product is niet altijd even gemakkelijk. Om je hierbij een handje te helpen, ontwikkelde de OVAM **Producttest.be**, een **berekeningsmodel** waarmee je kunt nagaan hoe goed je organisatie presteert op het vlak van **milieuverantwoorde consumptie en productgebruik**.

Met deze softwaretoepassing kan je snel je huidige én toekomstige aankoopprestaties evalueren of vergelijken met je aankopen uit het verleden. Bovendien integreer je de milieucriteria uit het model eenvoudig in bestekken. Ook bij de beoordeling van offertes kan je dit model eventueel als toetssteen gebruiken. Tot slot word je als aankoper door het toepassen van het model zelf beter bewust van wat milieuverantwoord productgebruik inhoudt.

Vandaag bevat het berekeningsmodel twee productgroepen: kantoormaterialen en schoonmaakmiddelen. Maar daar blijft het niet bij. De volgende jaren wordt het aangevuld met nieuwe productgroepen.

De softwaretoepassing vind je rechtstreeks via de link. Even registreren en je berekent hoe goed jouw organisatie scoort op het vlak van milieuverantwoorde consumptie en productgebruik.

Voor uitgebreide info in verband met milieusparend aankopen, kan je uiteraard ook nog altijd terecht bij de **Milieukoopwijzer** van Bond Beter Leefmilieu.

Meer info: [Producttest.be](#) en [Milieukoopwijzer](#).

▲ Vorming 'Hoe gids ik een klimaatwandeling'

Nu al wordt de **impact van de klimaatverandering** op de natuur zichtbaar. En in de komende jaren zal die impact

niet verminderen. Tijdens een 'klimaat-natuurwandeling' kan je mensen tonen wat er aan het veranderen is, of wat er dreigt te veranderen. En waarom natuurbescherming nu meer dan ooit belangrijk is. Weet je niet hoe je daaraan moet beginnen? Natuurpunt Educatie organiseert een vormingsavond 'Natuur en klimaat', speciaal voor gidsen. **De avond gaat in op de erg verscheiden manieren waarop natuur reageert op klimaatverandering, en over hoe we onze natuur beter kunnen voorbereiden op de klimaatverandering.** We geven ook heel wat suggesties voor een geslaagde klimaatwandeling.

Prijs: gratis

Inschrijven: Natuurpunt Educatie, Tineke Thijs, 014/47 29 55,
educatie@natuurpunt.be

Tussen 7 februari en 5 maart is er 1 vormingsavond per provincie.

Meer info: www.natuurpunt.be/klimaat.

▲ Milieubarometer vrij voor alle gemeenten

Het DuLoMi project Milieubarometer is afgerond. Het project werd uitgevoerd door WWF en Ecolife, in samenwerking met zeven pilootgemeenten en met de steun van de Vlaamse overheid en de provincie Antwerpen. De ontwikkelde calculatoren en communicatiemiddelen worden nu vrij beschikbaar gesteld voor alle Vlaamse gemeenten. **Deze instrumenten vergemakkelijken enerzijds het opvolgen van de milieubarometer van de gemeente.**

Anderzijds wordt communicatie over het milieubeleid naar interne diensten en bevolking vergemakkelijkt. De milieubarometer zal in de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst ook worden opgenomen als beleidsondersteunend én communicatief instrument.

De volgende instrumenten vind je terug op de website van Milieubarometer: de calculator 'Ecologische Voetafdruk', de calculator 'Omgevingsindicatoren' en een communicatiehandleiding met bijbehorende communicatiemiddelen.

Meer info: Milieubarometer of tandem@wwf.be

▲ Neerpelt tweede Limburgse zonneklopper

De provincie Limburg heeft met 'elke dag ZONDag', een initiatief van de provincie, het Steunpunt Duurzaam Bouwen, ODE Vlaanderen vzw en Interelectra, een succescampagne te pakken. **Na Leopoldsburg is Neerpelt de tweede Limburgse gemeente die een samenaankoop van zonneboilers en fotovoltaïsche zonnepanelen afrondde - Halen, Herk-de-Stad en Lummen zijn volop bezig.** Patrick Simons van de Neerpeltse milieudienst geeft tekst en uitleg: 'We zijn er in het voorjaar

van 2007 mee gestart omdat het een brandend actueel thema is. Daarvoor waren we er als gemeente al in geslaagd om middels een stooktanksaneringsproject 300 oude mazouttanken uit te graven.'

'Vanuit de gemeente hebben we een voorbeeldfunctie naar de burgers, we willen hen samenbrengen en een duwtje in de rug geven om de stap te zetten.

De aankoop van zonnepanelen en –boilers via de gemeente laten gebeuren, is voor de burger een stap korter dan dat ze zelf alle firma's moeten aflopen. Hoe ging het in zijn werk? Wij lieten een bestek maken bij een aantal firma's voor gemiddelde installaties. Een klein comité – ikzelf, de schepen van leefmilieu en enkele burgers met ervaringsexpertise – maakte de eerste selectie. **De eindselectie gebeurde door het groot comité, waarin ook alle ingeschreven burgers zaten.** Zij hadden dus voldoende inspraak. Dat resulteerde uiteindelijk in 50 geleverde subsidies voor zonneboilers, 26 voor zonnepanelen en 65 bouwvergunningsaanvragen in 2007. Een succes dus.'

Meer info: [Elke dag ZONDag](#)

▲ Nieuws van SLA 21

Duurzame Ontwikkeling in de Samenwerkingsovereenkomst

Zoals je al kon lezen zijn de milieuovereenkomsten met gemeenten en provincies goedgekeurd. Wat ons bijzonder verheugt, is te lezen dat de regering Duurzame Ontwikkeling als tiende thema heeft opgenomen, een vraag die wij enkele weken geleden in een standpuntennota goten en zowel bij de Vlaamse regering als in de werkgroep lokale besturen van de Minaraad hebben verdedigd. Dat betekent dat er **extra acties gericht op integratie** - zoals een duurzaamheidsscan - kunnen ingebracht worden om het onderscheidingsniveau te halen en ook **projecten** - zoals een netwerk rond Duurzame Ontwikkeling - kunnen ingediend worden, twee van de voorbeeldacties waarvoor wij sterk hebben gepleit. Voor de projecten kan beroep gedaan worden op extra financiering zonder de wurggreep van het vroegere niveau 3. De acties uit het onderscheidingsniveau worden ingebracht voor de loonsubsidie van de duurzaamheidsambtenaar, die inmiddels ook zijn titel terugheeft: in een vorig ontwerp heette die nog 'ambtenaar voor

duurzaam milieubeleid'.

Wereld Sociaal Forum

Het achtste Wereld Sociaal Forum op 26 januari wordt in tegenstelling tot de meeste vorige edities niet in een specifieke stad georganiseerd maar verspreid over verschillende nationale en regionale evenementen, waaronder in Brussel. In de week voor het WSF worden een aantal lokale acties gelanceerd. Op 19 januari kun je o.m. terecht in Hasselt waar het **Limburgs Sociaal Forum een actie organiseert rond duurzame en toegankelijke energie**, gesymboliseerd door een trapfiets die elektriciteit produceert. Er wordt samengewerkt met plaatselijke jeugdverenigingen en de vzw Kilowattuur. Die vereniging werd opgericht door vrouwen die hun eigen huishouden kritisch onderzoeken op eco-efficiëntie.

Meer info over het Belgische luik van het Wereld Sociaal Forum: [WSF 2008](#)

Duurzaamheidsspiegel

Deze maand steken we samen met de Vlaamse overheid en enkele andere ngo's de koppen bij elkaar om de **duurzaamheidsspiegel te evalueren en de nieuwe campagne verder uit te werken**. Eenmaal het licht op groen wordt de nieuwe spiegel in druk gebracht en er wordt ook een online versie vooropgesteld. Hou onze website vanaf maart in de gaten.

Steden en Gemeenten ondertekenen eigen Klimaatakkoord

Tijdens een nevenevent van de Conferentie van Bali waar vertegenwoordigers van internationale steden en gemeenten ervaringen uitwisselden werd ook een **internationale klimaatovereenkomst ondertekend**. Behalve klimaatgebonden engagementen, verbinden de steden en gemeenten zich ertoe **bij hun regeringen te pleiten dat een vertegenwoordiger van de lokale besturen in elke nationale delegatie wordt opgenomen**. In Bali werd een proces in gang gezet die in 2009 tot een post-Kyoto klimaatstrategie moet leiden. De ondertekenaars van het Klimaatakkoord vragen in dit proces aandacht te besteden aan de rol van steden en gemeenten.

Meer info: [SLA 21](#), [info\[a\]sla21.be](mailto:info[a]sla21.be), 02 536 19 63

▲ Kalender

Als je zelf een activiteit met tandemgehalte plant, kan het [Tandemsecretariaat](#) ze voor jou op de onze kalender zetten.

zaterdag 19 januari: Hasselt, [LIKONA-contactdag](#)

zaterdag 2 februari: [Contactdag Brakona - Wie houdt stand in ons versnipperde land? Over soorten in het gedrang.](#)

zaterdag 2 februari: [Vogels voeren en beloeren - Telweekend tuinvogels](#)

zaterdag 9 februari: Antwerpen, [Ontmoetingsdag ANKONA 2008](#)

zaterdag 16 februari: Westerlo, [Infosessies Duurzaam Bouwen - Groendaken](#)

Met steun van de
Vlaamse overheid

Tandem fietst met financiële steun
van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.